

POSUDEK NA RIGORÓZNÍ PRÁCI

Mgr. Alžběta KADOVÁ

Kritický přehled neurolingvistického výzkumu v oblasti tlumočení v Itálii (SSLMIT Terst) v kontextu dalšího vývoje

Předkládaná rigorózní diplomová práce vychází z magisterské diplomové práce *Počátky neurolingvistického výzkumu v oblasti tlumočení v Itálii (SSLMIT Terst) a další vývojové tendence (teoretická studie)*. Jak vyplývá z pozměněného názvu, v rigorózní práci se kandidátka soustředila víc na kritické hodnocení neurologického výzkumu a upozorňuje jak v práci samotné tak souhrnně v Závěru (str. 130) na celou řadu nedostatků, které tento výzkum provázejí.

Práce je dělena do pěti částí, z nichž hlavní těžiště práce je v části B, která je dále přehledně dělena. Na práci oceňuji především mimořádně vysokou kvalitu a důslednost zpracování získaných podkladů a informací. Za užitečnou považuji podkapitulu 2 – Úvod do neurověd, která představuje východisko pro pochopení toho, čím se jednotlivá výzkumná pracoviště a týmy zabývaly. Přehled výzkumných metod (podkapitoly 4 a 5) je vyčerpávající a představuje cenný zdroj informací pro badatele, kteří se teorií tlumočení zabývají. Podkapitola 6 uvádí přehled neurolingvistických modelů simultánního tlumočení, z nichž většina vznikla mimo Itálii a tuto podkapitulu tedy vnímám jako „kontext“ dalšího vývoje.

Práce je dobře napsaná a z formálního hlediska splňuje všechny požadavky na rigorózní práci. Jen nepatrná výtká se týká názvu Harvardovy university, která je chybně na straně 104 uvedena jako Harvardská. Velmi dobře je zpracovaná i bibliografie (D) a přílohy (E). Při obhajobě bych ocenila, kdyby kandidátka reagovala na několik drobných připomínek, které k práci mám. Na straně 42 kandidátka obecně konstatuje, že „V rámci bilingvalismu jsou často rozlišovány jeho jednotlivé druhy.“ Zajímalo by mne, zda uváděné dělení je její vlastní, popř. z jakého zdroje čerpala. Dále by mne zajímal její názor na tzv. *složitý shadowing*, který spočívá v rychlém překladu izolovaných slov či vět (Gran:1992). Můžeme skutečně hovořit o podtypu *shadowingu*? Není tento termín, který používá Granová, zavádějící?

Na straně 70 jsou uvedeny typy syntaktických chyb. Přiřazení některých příkladů nerozumím, prosím o vysvětlení. Např. 2) chyby ve slovesném čase či způsobu (*the motion will received unanimous support*) nebo 4) morfosyntaktická interference se SL – *if we will not act at once*. Další zajímavý aspekt ST, kterému se věnovala řada prací, je otázka, jaký vliv má částečné nebo úplné odsunutí sluchátka z jednoho ucha na tlumočení. Osobně považuji tuto otázku v současné době za nerelevantní, protože většina – hlavně mladších tlumočnicků a tlumočnic – používá „špalíčková“ sluchátka, která mají po celou dobu tlumočnického výkonu v obou uších.

PhDr Ivo Müller ve své rigorózní práci (2008) upozorňuje na to, že zájem o neurolingvistický tlumočnický výzkum v posledních letech výrazně poklesl. Ostatně i kandidátka konstatuje na straně 130, že „Autoři často navrhnou možné další směřování neurolingvistického výzkumu, kromě „terstské školy už jich však většina navazující experimenty nerealizovala.“ Domnívám

se, že to v poslední době platí i o „terstské škole“. V čem vidí kandidátka hlavní příčiny tohoto vývoje?

Předkládanou práci považuji za cenný zdroj ucelených informací o tlumočnickém výzkumu nejen v Itálii. V práci kandidátka prokázala, že se této oblasti věnovala s mimořádnou důsledností.

Rigorózní práci Mgr. Alžběty KADOVÉ doporučuji k obhajobě a navrhuji, aby kandidátce byl udělen titul PhDr.

V Praze dne 3. dubna 2012

PhDr. Jana Rejšková